

PRAVNI INTERES ZA VOĐENJE SPORA ZA PONIŠTAJ AKTA O OTKAZU UGOVORA O RADU**Zakon o radu****član 180**

Izjašnjenje o otkaznom razlogu

Sentenca:

Sve dok je akt o otkazu ugovora o radu na snazi zaposleni ima pravni interes za vođenje spora radi poništaja tog akta.

Iz obrazloženja:

"Prema utvrđenom činjeničnom stanju, tužilac je kod tuženog bio u radnom odnosu na neodređeno vreme na poslovima šefa gradilišta. Rešenjem tuženog br. ... od 28.11.2005. godine, tužiocu je otkazan ugovor o radu na osnovu člana 179. tačka 3) Zakona o radu (dalje: Zakon). Pre donošenja ovog rešenja tuženi nije upozorio tužioca na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu. Rešenjem Inspekcije rada, od 9.1.2006. godine, odloženo je izvršenje rešenja od 28.11.2005. godine do pravnosnažnog okončanja sudskog postupka. Nakon rešenja Inspekcije rada, tuženi je sa tužiocem zaključio ugovor o radu br. ... datiran na 21.10.2005. godine, prema kojem je tužilac zasnovao radni odnos na neodređeno vreme od 20.10.2005. godine. Tužilac je po ovom ugovoru radio kod tuženog, a 2.10.2006. godine zaključen je novi ugovor o radu na neodređeno vreme, koji je tužiocu otkazan novim rešenjem tuženog, od 5.12.2006. godine, i ovo rešenje je predmet preispitivanja u drugom sudskom postupku pred prvostepenim sudom (P1. ...).

Polazeći od navedenog činjeničnog stanja, nižestepeni sudovi su, pravilno primenjujući odredbe člana 180. st. 1. i 2. u vezi sa članom 179. tačka 3) Zakona, izveli zaključak o osnovanosti tužbenog zahteva, koji u potpunosti prihvata ovaj sud.

Odredbom člana 180. st. 1. i 2. Zakona je propisano da je poslodavac dužan da pre otkaza ugovora o radu u slučaju iz člana 179. tač. 1) do 6) navedenog zakona zaposlenog pismenim putem upozori na postojanje razloga za otkaz ugovora o radu i da mu ostavi rok od najmanje pet radnih dana od dana dostavljanja upozorenja da se izjasni na navode iz upozorenja. U upozorenju poslodavac je dužan da navede osnov za davanje otkaza, činjenice i dokaze koji ukazuju na to da su se stekli uslovi za otkaz i rok za davanje odgovora na upozorenje.

Upozorenje poslodavca, kao nužan uslov za otkaz ugovora o radu iz razloga propisanih odredbom članom 179. tač. 1) do 6) Zakona, a u skladu sa odredbom člana 7. ratifikovane Konvencije MOR br. 158 o prestanku radnog odnosa na inicijativu

poslodavca (Zakon o ratifikaciji je objavljen u "Sl. listu SFRJ", br. 4/84), ima karakter akta kojim se zaposleni poziva na izjašnjenje i ono nije formalnost u postupku otkazivanja ugovora o radu, već se njime zaposlenom stavlja do znanja da postoje okolnosti koje, prema shvatanju poslodavca, obrazuju otkazni razlog. Svrha i cilj upozorenja su da se zaposlenom omogući da iznese odbranu i da se izjasni o radnjama za koje poslodavac smatra da predstavljaju razlog za otkaz ugovora o radu, i stoga se zaposlenom daje jedan razuman rok da bi to izjašnjenje i odbranu mogao dati (najmanje pet radnih dana).

S obzirom na činjenicu da, u konkretnom slučaju, upozorenje nije doneto, proizlazi da je tuženi povredio pravo tužioca na odbranu od otkaznog razloga, dato materijalnim propisom, što taj otkaz, tj. ovde sporno rešenje od 28.11.2005. godine, čini nezakonitim.

Revizijskim navodima se ukazuje da tužilac nema pravni interes za vođenje ovog spora, jer je tuženi s njim zaključio ugovor o radu na neodređeno vreme, čime je rešenje o otkazu ugovora o radu stavljeno van snage. Vrhovni kasacioni sud iznete navode ocenjuje neosnovanim, jer je tuženi, u smislu rešenja Inspekcije rada, kojim je odloženo izvršenje rešenja o otkazu, bio dužan da tužioca vrati na rad do pravosnažnog okončanja ovog postupka, što je tuženi uradio, ali nije stavio van snage ovde sporno rešenje od 28.11.2005. godine, već je doneo novo rešenje o otkazu, koje je predmet drugog sudskog postupka. S obzirom na činjenicu da je rešenje od 28.11.2005. godine na snazi i da je po njemu tužiocu prestao radni odnos kod tuženog 21.10.2005. godine, tužilac ima pravni interes za vođenje ovog spora."

(Presuda Vrhovnog kasacionog suda, Rev2. 537/2010 od 14.7.2010. godine)